

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ АПК

МАТЕРІАЛИ
ХІІ Всеукраїнської
науково-практичної конференції

22-23 листопада 2023 р.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Київ НУХТ 2023

Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК: Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції, 22-23 листопада 2023 р. Київ : НУХТ, 2023. 176 с.

У збірник увійшли тези доповідей учасників XII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК», в яких розглянуто актуальні питання функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, висвітлено проблеми ресурсної, інноваційно-інвестиційної, фінансової, управлінської та зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів і здобувачів економічних спеціальностей закладів вищої освіти, яких цікавлять питання, пов'язані з функціонуванням підприємств харчової та переробної галузей АПК у сучасних умовах господарювання.

Редакційна колегія: О.Ю. Шевченко, С.В. Токарчук, О.О. Шеремет, Н.Я. Слободян, Ю.Г. Левченко, Т.М. Іванюта, В.В. Рябенко (секретар), О.І. Тимченко (секретар).

Відповідальний за випуск канд. екон. наук, доцент Ю.Г. Левченко.

Матеріали конференції надруковано в авторській редакції.

Рекомендовано Вченою радою НУХТ
Протокол № 3 від 26 жовтня 2023 року

© НУХТ, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	8
1. <i>Аренович Б.М. Проблеми розвитку підприємств харчової промисловості.....</i>	9
2. <i>Балан О.Д., Яценко А.С. Міграційні процеси в умовах війни та їх вплив на соціально-економічну ситуацію в Україні.....</i>	11
3. <i>Басюк Т. П. Управління комплаєнс-ризиками підприємств харчової промисловості.....</i>	13
4. <i>Гарастовська А.В. Проблеми та перспективи розвитку молочної галузі.....</i>	14
5. <i>Гейжа Є.О. Ризики аграрного підприємства в умовах війни.....</i>	17
6. <i>Горбач С.В. Тенденції розвитку підприємств харчової промисловості в Україні.....</i>	19
7. <i>Гривківська О.В. Регіональні ринки продукції птахівництва.....</i>	20
8. <i>Данкевич А.Є. Сучасний стан та перспективи розвитку підприємств переробної та харчової промисловості.....</i>	22
9. <i>Ємцев В.І., Ємцева Г.Ф. Природоохоронні вимоги до функціонування підприємств АПК.....</i>	25
10. <i>Іванюта Т.М. Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємств харчової промисловості: теоретичний аспект.....</i>	27
11. <i>Кібальніков А.В. До сутності соціально-економічної безпеки підприємств харчової промисловості.....</i>	29
12. <i>Ніценко В.С. Перспективи розвитку підприємств олійно-жирової галузі.....</i>	31
13. <i>Перебийніс Ю.В. Стан та перспективи розвитку харчової промисловості України.....</i>	33
14. <i>Рудова А. Вплив умов війни на концепцію соціальної відповідальності харчових компаній.....</i>	34
15. <i>Скопенко Н.С. Основні проблеми та шляхи адаптації українського бізнесу під час війни.....</i>	36
16. <i>Стахурська С.А. Стратегічний інструментарій еволюційного підходу до розвитку організацій.....</i>	39
17. <i>Тимченко О.І. Стимулювання розвитку малого підприємництва в умовах воєнного стану.....</i>	41
18. <i>Шевченко О.Н. Сучасні тенденції розвитку харчової промисловості України.....</i>	43

19. Якимовська А.В. Розвиток підприємств харчової промисловості та їх роль в забезпеченні продовольчої безпеки України.....	45
---	----

СЕКЦІЯ 2. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ

АПК.....	48
1. Ємцев В.І., Шпакович В.І. Внесок вітчизняного птахівництва у формування ресурсної бази м'ясопродуктового підкомплексу АПК України.....	49
2. Кушнір В.О. Розвиток національної системи кваліфікацій як комплексний підхід до управління трудовим ресурсами на національному та галузевому рівнях.....	51
3. Макаревич О.В. Системи ERP: тенденції і перспективи використання.....	52
4. Пилипенко М. Підтримка бренду роботодавця компанії харчової промисловості в умовах війни.....	55
5. Полішко Я.А. Ключові елементи процесу формування виробничого потенціалу підприємств харчової промисловості.....	57
6. Шульга М. Напрями підвищення ефективності використання основних засобів підприємства.....	59
7. Шутюк В.В., Слободян Н.Я. Техніко-економічний аналіз ефективності використання енергії відпрацьованого сушильного агента конвективної сушильної установки.....	61
8. Янюк Т.І., Шпакович В.І. Забезпечення комбікормових підприємств України мікрокомпонентами в сучасних умовах.....	64

СЕКЦІЯ 3. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....

ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	66
1. Arych M., Sahach A. Conceptual basis of determining the commercial activity of a trading enterprise.....	67
2. Бойченко Б.О. Обґрунтування ринкової політики підприємства.....	69
3. Гумен С.М. Розвиток управлінського персоналу з урахуванням його конкурентних переваг.....	71
4. Давидчук М.С. Вплив наслідків війни на конкурентоспроможність підприємств харчової промисловості...	73
5. Киричок Д.І. Значення кольору в сучасному бренд-дизайні.....	75

6. Косянчук А.О. Формування та реалізація маркетингової стратегії підприємства та її правовий супровід.....	77
7. Навроцький Н.А., Бойко І.А. Сутність та класифікація точок контакту бренду.....	79
8. Петухов В.Р. Інструменти digital-маркетингу у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості ...	82
9. Поліщук А.В. Формування конкурентних переваг, як одного з факторів розвитку підприємства.....	84
10. Попкова М.В. Конкурентоспроможність підприємств харчової промисловості в економічних умовах сьогодення.....	85
11. Ткачук С.В. Маркетинговий інструментарій харчового ритейлу на прикладі торговельної мережі «Сільпо».....	87

СЕКЦІЯ 4. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ І ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗЕЙ АПК.....	90
1. Аренович І.М. Інвестиційний потенціал підприємств: сутність та значення.....	91
2. Бурбан Н.В. До питання про інноваційну діяльність підприємств харчової промисловості в умовах невизначеності.....	92
3. Демиденко О.Ю. До питання формування стратегії інвестиційного розвитку підприємств харчової промисловості.....	94
4. Ємцев В.І. Інноваційний підхід до відродження та функціонування вітчизняного свинарства.....	96
5. Кайданович В.В. Інноваційні проєкти як засіб розвитку підприємства.....	98
6. Левченко О.В. Напрями оптимізації інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості України.....	100
7. Левченко Ю.Г. Фактори впливу на розвиток креативної економіки.....	101
8. Мірчук Н.З. Розвиток інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості, як стратегія підвищення ефективності їх діяльності.....	104
9. Резник В. Інвестиційна діяльність харчової промисловості України.....	106
10. Сурай А.О. Вплив штучного інтелекту на харчову промисловість.....	108
11. Филук Г.М., Колоша В.В. Проблеми формування інноваційного потенціалу українських підприємств.....	110

12. Шубравська О.В. Повоєнний розвиток аграрного сектора України на високотехнологічних засадах.....	113
--	-----

СЕКЦІЯ 5. УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....

115	115
1. Алімов А.С. Основні завдання та функції тайм-менеджменту в сучасній харчовій промисловості.....	116
2. Білецька Д.С. Шляхи зміцнення фінансової стійкості підприємства.....	117
3. Гайдуков Д.С., Скригун Н.П. Методи дослідження товарного асортименту.....	119
4. Гаркавенко І.О. Врахування соціальної компоненти при обґрунтуванні стратегічних рішень в бізнесі.....	121
5. Глоба А. Оптимізація фінансової діяльності підприємства як ключовий фактор забезпечення стійкого росту та підвищення фінансових результатів.....	123
6. Горобець А.Г., Жужукіна Н.І. Сучасні інструменти підвищення результативності організаційних структур підприємства.....	125
7. Киричок Д.І. Оцінка результативності діяльності підприємства.....	127
8. Кравчук В.Р. Діагностика та шляхи запобігання банкрутству підприємства.....	129
9. Кутас Д.В. Забезпечення економічної безпеки стратегічного розвитку підприємств.....	131
10. Рябенко В.В. Особливості проектної діяльності на підприємствах харчової промисловості.....	133
11. Семенова В.С. Дослідження факторів впливу на прибутковість підприємства.....	135
12. Сич В. Дослідження ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК.....	138
13. Сюра Д.С. Система факторів впливу на прийняття стратегічних рішень на підприємстві.....	140
14. Цикалюк С.О. Обґрунтування стратегії розвитку підприємства.....	142

СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІЗНЕСУ.....	145
1. <i>Андрєєв В.А. Інноваційні витрати: термін в нормативно-правових документах України.....</i>	<i>146</i>
2. <i>Бура А. Комерційна таємниця підприємства: нормативно-правове забезпечення.....</i>	<i>148</i>
3. <i>Крамаренко О.М. Спрощений режим регулювання трудових відносин під час воєнного стану.....</i>	<i>150</i>
4. <i>Михайлик О.М. Правове регулювання процесу оцінки вартості бізнесу.....</i>	<i>152</i>
5. <i>Негода О.А. Правове регулювання електронної комерції.....</i>	<i>154</i>
6. <i>Негода І.А. Витребування з незаконного володіння частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю.....</i>	<i>157</i>
7. <i>Олейнікова А. Роль римського права в історії права та його значення для сучасної юриспруденції.....</i>	<i>159</i>
8. <i>Піх М.З., Піх О.З. Фінансова інклюдія як інструмент правового захисту споживачів.....</i>	<i>161</i>
9. <i>Пойда А. Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану.....</i>	<i>163</i>
10. <i>Скрипець П.О. Адаптація законодавства України в сфері господарської діяльності до законодавства європейського союзу: досвід Естонії.....</i>	<i>164</i>
11. <i>Слободян В.Я. Стан та перспективи розвитку адміністративного права в умовах дії правового режиму воєнного стану.....</i>	<i>166</i>
12. <i>Соломенко А.О. Напрями запобігання банкрутства на підприємстві.....</i>	<i>169</i>
13. <i>Ткаченко О.М. Трудові гарантії та пільги для працівників, які мають дітей (гендерний аспект).....</i>	<i>171</i>
14. <i>Хабібулін А.Р. Правове регулювання обмеження експорту аграрної продукції між Україною та країнами Східної Європи.....</i>	<i>173</i>

визначеним у КЗпП, режим буде діяти тільки під час воєнного стану. Законодавством України передбачені альтернативні механізми регулювання трудових відносин під час воєнного стану, спрощений режим не завжди буде вигідним для роботодавця.

Література

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощеного режиму трудових відносин у сфері малого та середнього підприємництва та зменшення адміністративного навантаження на підприємницьку діяльність: Закон України від 19 липня 2022р. №2434-IX. Голос України 2022 № 170 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2434-20#Text> (дата звернення: 10.11.2023).
2. Кодекс Законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 р. № 322-VII. (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 10.11.2023).
3. Онищенко В. Спрощений режим регулювання трудових відносин – огляд закону № 2434. Головбух. 2022. URL: www.golovbuh.com.ua/article/15589-sproshcheniy-rezhim-regulyuvannya-trudovikh-vidnosin-oglyad-zakonu-2434#anc (дата звернення: 10.11.2023).

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ

Михайлик О.М., канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Об'єктивність оцінки вартості бізнесу значною мірою залежить від інформованості оцінювача та його здатності ефективно використовувати наявну інформацію. Важлива роль в забезпеченні оціночної діяльності інформаційними ресурсами належить державним органам, основним завданням яких в цьому напрямку є формування нормативної бази оцінки вартості об'єктів власності.

Основним органом державної влади, який здійснює регулювання оціночної діяльності в Україні, є Фонд державного майна України [1], який має забезпечити широке інформування суспільства з питань оціночної діяльності, стану та особливостей ціноутворення на майно та майнові права в Україні.

Відповідно до нормативно-правової бази з оцінки майна здійснюється методичне регулювання оцінки вартості бізнесу. Сучасна нормативно-правова база з оцінки включає:

1. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12 липня 2001 року № 2658-III, який визначає правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та

професійної оціночної діяльності в Україні, її державного та громадського регулювання, забезпечення створення системи незалежної оцінки майна з метою захисту законних інтересів держави та інших суб'єктів правовідносин у питаннях оцінки майна, майнових прав та використання її результатів [2].

2. Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна та майнових прав» (постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року №1440), який визначає базові принципи та вимоги оцінки будь-якого типу майна, а також вимоги щодо порядку проведення оцінки та правил складання звітів про оцінку [3].

3. Національний стандарт №2 «Оцінка нерухомого майна» (постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 року №1442), який є обов'язковим для застосування під час проведення оцінки нерухомого майна (нерухомості) суб'єктами оціночної діяльності, а також особами, які відповідно до законодавства здійснюють рецензування звітів про оцінку майна та проводять державну експертизу звітів з експертної грошової оцінки земельних ділянок державної та комунальної власності у разі їх продажу [3].

4. Національний стандарт №3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» (постанова Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 року №1655) є обов'язковим для застосування під час проведення оцінки цілісного майнового комплексу суб'єкта господарювання суб'єктами оціночної діяльності, а також особами, які відповідно до законодавства здійснюють рецензування звітів про оцінку цілісного майнового комплексу [3].

5. Національний стандарт №4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» (постанова Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 року №1185) є обов'язковим для застосування суб'єктами оціночної діяльності під час проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності, а також особами, які здійснюють відповідно до законодавства рецензування звітів про оцінку [3].

6. Методику оцінки вартості майна під час приватизації, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2000 року №1554, яка базується майже виключно на ринкових принципах оцінки майна, встановлює єдині підходи до оцінки державного та комунального майна у всіх випадках його відчуження, які передбачені законодавством України [4].

7. Інші нормативно-правові акти, які розробляються з урахуванням вимог положень (національних стандартів) і затверджуються Кабінетом Міністрів України або Фондом державного майна України.

Слід зазначити, що формування нормативно-правових актів та законодавчої бази оцінки ґрунтується на Міжнародних Стандартах Оцінки (далі – МСО), які містять базові визначення, пов'язані з оцінкою, та основні принципи здійснення оціночної діяльності. Міжнародні Стандарти Оцінки (International Valuation Standards – IVS) [5] – загальноприйняті у міжнародному бізнесі стандарти для оцінки активів.

Рада Міжнародних Стандартів Оцінки (The International Valuation Standards Council – IVSC) регулярно переглядає МСО і, за необхідності, оновлює та уточнює стандарти, виходячи з потреб вдосконалення загально визначених концепцій і принципів, які сприяють прозорості та послідовності в проведенні вартісної оцінки. Так у 2023 році вступила в силу оновлена версія МСО-2022 в якій внесені зміни і доповнення, включено нові розділи та стандарти, додано нові визначення: МСО 200 Бізнес та інтереси в бізнесі (IVS 200 Businesses and Business Interests); МСО 210 Нематеріальні активи (IVS 210 Intangible Assets); МСО 220 Нефінансові зобов'язання (IVS 220 Non-Financial Instruments); МСО 230 Запаси (IVS 230 Inventory); МСО 300 Устаткування та обладнання (IVS 300 Plant and Equipment); МСО 400 Права в нерухомому майні (IVS 400 Real Property Interests); МСО 410 Нерухоме майно з потенціалом розвитку (IVS 410 Development Property); МСО 500 Фінансові інструменти (IVS 500 Financial Instruments) [5].

Еволюція міжнародних стандартів обумовлена постійними змінами зовнішнього середовища та необхідністю забезпечувати відповідність фундаментальних визначень оцінки сучасним динамічним умовам його розвитку.

Відтак, питання правового регулювання при проведенні вартісної оцінки керується не тільки ustalеними ринковими нормами, а є динамічним процесом, що сприяє прозорості в проведенні оцінки вартості бізнесу.

Література

1. Фонд державного майна України. URL: <https://www.spfu.gov.ua>.
2. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. № 2658-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>.
3. Національний стандарт № 1-4. Законодавство України. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.
4. Про затвердження Методики оцінки вартості майна під час приватизації: Постанова Кабінету Міністрів України: від 12.10.2000 р. № 1554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1554-2000-п>.
5. The International Valuation Standards Council (IVSC). International Valuation Standards. URL: <https://www.ivsc.org/standards>.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ

Негода О.А., д-р філософії у галузі «Право»
Національний університет харчових технологій

Однією з форм господарської діяльності, яка активно розвивається в Україні в умовах запровадження цифрової економіки, є електронна комерція.